

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister van Klimaat en Groene Groei
Mevrouw drs. S. van Veldhoven-van der Meer
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070 312 92 00
fax 070 312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 17 maart 2026

betreft *Vragen over het eindrapport Aansluitoffensief - Acht doorbraken voor betere benutting van het elektriciteitsnet; Voorzienings- en leveringszekerheid energie*

ons kenmerk 180254

Geachte mevrouw Van Veldhoven-van der Meer,

De leden van de vaste commissie voor Economische Zaken / Klimaat en Groene Groei hebben met belangstelling kennisgenomen van de brief van uw voorganger van 4 februari 2026 betreffende het eindrapport Aansluitoffensief - Acht doorbraken voor betere benutting van het elektriciteitsnet.¹ De leden van de fracties van de **BBB**, **D66** en **SP** hebben naar aanleiding daarvan een aantal vragen en opmerkingen.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de BBB

In uw brief geeft u aan dat er ruim 14.000 bedrijven en instellingen op de wachtlijst staan voor stroom.² Drie provincies staan op slot. Ondertussen zet u met een speciale taskforce in op Top-50 flexafspraken om maatwerk te leveren aan de allergrootste industriële elektriciteitsverbruikers.³ Welke afspraken gaat u maken met het MKB en de inwoners van deze provincies om dit probleem ook voor hen zo snel mogelijk op te lossen?

U wilt netbeheerders voor de jaren 2026 en 2027 aansporen om vooruitstrevend flexibiliteit in te kopen, met een streven naar 500 miljoen euro extra per jaar.⁴ U geeft aan dat deze enorme extra kosten "initieel worden verwerkt in de nettarieven"⁵ en dat dit kan stuiten op "flinke weerstand gezien reeds hoge en toenemende nettarieven"⁶, deze zijn nu al de hoogste in Europa. Hoe gaat u voorkomen dat dit leidt tot een ongelijk speelveld, verdere verschraving van onze economie en meer energiearmoede? Deze leden ontvangen hierop graag een toelichting.

¹ Kamerstukken I 2025/26, 29023, AM.

² Kamerstukken I 2025/26, 29023, AM, p. 1.

³ Kamerstukken I 2025/26, 29023, AM, p. 3.

⁴ Kamerstukken I 2025/26, 29023, AM, p. 4.

⁵ Kamerstukken I 2025/26, 29023, AM, p. 4.

⁶ Ministerie van Klimaat en Groene Groei, Netbeheer Nederland, VNO-NCW, MKB-Nederland, NVDE & Autoriteit Consument & Markt, *Actieagenda Netcongestie: maatregelen voor sneller uitbreiden en beter benutten van het elektriciteitsnet*, Den Haag: Ministerie van Klimaat en Groene Groei 2024, te raadplegen via open.overheid.nl, p. 12.

datum 17 maart 2026

ons kenmerk 179849

blad 2

Voor de inzet van regionale flextenders en batterijen hebben we ruimte en vergunningen nodig, waarbij u nadrukkelijk naar decentrale overheden kijkt voor het "aanwijzen van geschikte gronden".⁷ Kunt u globaal aangeven om hoeveel grond het gaat? Is er hiervoor voldoende beschikbare capaciteit bij decentrale overheden? Deze leden ontvangen hierop graag een toelichting.

In het rapport wordt voorgesteld gasoplossingen te gaan gebruiken als de congestie langer duurt dan met batterijen kan worden opgelost ("duurzaam als het kan, gas als het moet"⁸). Wat betekent dit voor de energietransitie? Zijn onze gasvoorraden hiervoor toereikend? In het rapport wordt bij de risico's gewaarschuwd dat "beperkte stikstofruimte"⁹ het bijplaatsen van regelbaar vermogen, zoals gasgeneratoren of het uitbreiden van infrastructuur, in de weg kan zitten. Hoe gaat u dit voorkomen?

U noemt heel expliciet dat de situatie in Flevoland, Gelderland en Utrecht (de FGU-regio) de allerhoogste urgentie heeft, in de brief geeft u aan dat de acht voorgestelde doorbraken deze specifieke, urgente problematiek niet zullen oplossen.¹⁰ Wat gaat u doen om juist deze urgente problematiek aan te pakken?

Uit het rapport blijkt dat de uitvoeringscapaciteit bij de netbeheerders een groot aandachtspunt is.¹¹ Wat betekent dat voor de haalbaarheid van uw plannen? In een deskundigenbijeenkomst gaven de netbeheerders aan dat er ook maar beperkt capaciteit is voor pilots bij het testen van innovatieve oplossingen.¹² Wat gaat u daaraan doen?

U spreekt in het plan over "flex als norm"¹³ en over het standaardiseren van slim opladen bij huishoudens. U merkt daarbij op dat een grote gedragsverandering bij netgebruikers niet vanzelf komt.¹⁴ Betekent dit dat de overheid en netbeheerders straks gaan bepalen wanneer iemand bijvoorbeeld zijn auto mag opladen? Zo ja, gebeurt dat vrijwillig of verplicht? Deze leden ontvangen hierop graag een toelichting.

⁷ Ministerie van Klimaat en Groene Groei, Netbeheer Nederland, VNO-NCW, MKB-Nederland, NVDE & Autoriteit Consument & Markt, *Actieagenda Netcongestie: maatregelen voor sneller uitbreiden en beter benutten van het elektriciteitsnet*, Den Haag: Ministerie van Klimaat en Groene Groei 2024, te raadplegen via open.overheid.nl, p. 11.

⁸ Ministerie van Klimaat en Groene Groei, Netbeheer Nederland, VNO-NCW, MKB-Nederland, NVDE & Autoriteit Consument & Markt, *Actieagenda Netcongestie: maatregelen voor sneller uitbreiden en beter benutten van het elektriciteitsnet*, Den Haag: Ministerie van Klimaat en Groene Groei 2024, te raadplegen via open.overheid.nl, p. 9.

⁹ Ministerie van Klimaat en Groene Groei, Netbeheer Nederland, VNO-NCW, MKB-Nederland, NVDE & Autoriteit Consument & Markt, *Actieagenda Netcongestie: maatregelen voor sneller uitbreiden en beter benutten van het elektriciteitsnet*, Den Haag: Ministerie van Klimaat en Groene Groei 2024, te raadplegen via open.overheid.nl, p. 11.

¹⁰ *Kamerstukken I* 2025/26, 29023, AM, p. 4.

¹¹ Ministerie van Klimaat en Groene Groei, Netbeheer Nederland, VNO-NCW, MKB-Nederland, NVDE & Autoriteit Consument & Markt, *Actieagenda Netcongestie: maatregelen voor sneller uitbreiden en beter benutten van het elektriciteitsnet*, Den Haag: Ministerie van Klimaat en Groene Groei 2024, te raadplegen via open.overheid.nl, p. 11.

¹² Deskundigenbijeenkomst netcongestie Eerste Kamer der Staten-Generaal, 23 september 2025, te raadplegen via [Verslag van de vergadering van de commissie voor Economische Zaken / Klimaat en Groene Groei \(EZ/KGG\) op 23 september 2025 - Eerste Kamer der Staten-Generaal](#).

¹³ *Kamerstukken I* 2025/26, 29023, AM, p. 3.

¹⁴ Ministerie van Klimaat en Groene Groei, Netbeheer Nederland, VNO-NCW, MKB-Nederland, NVDE & Autoriteit Consument & Markt, *Actieagenda Netcongestie: maatregelen voor sneller uitbreiden en beter benutten van het elektriciteitsnet*, Den Haag: Ministerie van Klimaat en Groene Groei 2024, te raadplegen via open.overheid.nl, p. 11.

datum 17 maart 2026

ons kenmerk 179849

blad 3

U stelt voor om voor de complexe maatschappelijke afwegingen rondom het stroomnet een nieuwe onafhankelijke adviesraad in te stellen die adviseert aan de minister van KGG.¹⁵ Waarom kiest u voor een nieuwe adviesraad? Zorgt dit niet voor vertraging in plaats van versnelling? Deze leden ontvangen hierop graag een toelichting.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van D66

In de brief wordt ingezet op het beter benutten van het elektriciteitsnet, onder meer door het vergroten van de risicobereidheid en het contracteren van flexibiliteit boven bestaande financiële grenzen.¹⁶ Hoe borgt u dat deze versnelling niet ten koste gaat van de betrouwbaarheid van het elektriciteitssysteem, de rechtszekerheid van aangeslotenen en de voorspelbaarheid en betaalbaarheid van nettarieven?

In de brief wordt voorgesteld te onderzoeken of de maatschappelijke afweging tussen betrouwbaarheid, beschikbaarheid en betaalbaarheid van het elektriciteitsnet explicieter bij de overheid moet worden belegd, in plaats van bij netbeheerders.¹⁷ Welke governance en wetgevingsopties worden hierbij verkend, en op welk moment en op welke wijze wordt de Eerste Kamer betrokken bij deze afweging, gelet op haar rol bij de beoordeling van bevoegdheidsverdeling, rechtsstatelijke borging en wetgevingskwaliteit?

In het rapport wordt flexibiliteit geschetst als een toekomstig uitgangspunt ("flex als norm"), waarbij wordt aangegeven dat wordt bezien of en hoe dit wettelijk kan worden geborgd.¹⁸ Kunt u toelichten welke juridische instrumenten hiervoor in beeld zijn en hoe wordt geborgd dat een eventuele wettelijke verankering uitvoerbaar, proportioneel en niet discriminerend is voor verschillende typen netgebruikers?

In de Sporenbrug in Amsterdam loopt een succesvolle pilot om de krapte op het stroomnet te verminderen.¹⁹ Tijdens pieken op het elektriciteitsnet worden de bewoners beloofd als ze hun energieverbruik verlagen. In de ogen van de leden van de D66-fractie past deze pilot goed bij het uitgangspunt van flexibiliteit. Hoe kijkt u naar deze pilot en vergelijkbare pilots waarin bewoners zich organiseren? Hoe gaat u zich inzetten om meer soortgelijke pilots te stimuleren, of succesvolle te vergroten?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de SP

Allereerst merken de leden van de SP-fractie op dat u niet bereid bent politieke keuzes te maken over de economie en industrie in het rapport of bijhorende brief. Zo gebruiken datacenters inmiddels net zo veel stroom als 1,9 miljoen woningen terwijl zij weinig werkgelegenheid bieden, maar worden er wel plannen gemaakt om datacenters uit te breiden.²⁰ Hoe zwaar wegen de belangen van datacenters en techbedrijven ten opzichte van andere belangen, zoals de woningbouwopgave? Welke doelen zijn volgens u prioritair als het gaat om aansluitingen op het net?

¹⁵ Ministerie van Klimaat en Groene Groei, Netbeheer Nederland, VNO-NCW, MKB-Nederland, NVDE & Autoriteit Consument & Markt, *Actieagenda Netcongestie: maatregelen voor sneller uitbreiden en beter benutten van het elektriciteitsnet*, Den Haag: Ministerie van Klimaat en Groene Groei 2024, te raadplegen via open.overheid.nl, p. 14.

¹⁶ *Kamerstukken I 2025/26*, 29023, AM, p. 2, 4.

¹⁷ *Kamerstukken I 2025/26*, 29023, AM, p. 2.

¹⁸ Ministerie van Klimaat en Groene Groei, Netbeheer Nederland, VNO-NCW, MKB-Nederland, NVDE & Autoriteit Consument & Markt, *Actieagenda Netcongestie: maatregelen voor sneller uitbreiden en beter benutten van het elektriciteitsnet*, Den Haag: Ministerie van Klimaat en Groene Groei 2024, te raadplegen via open.overheid.nl, p. 20.

¹⁹ 'Kleurt de app rood, dan halen de Sporenburgers de stekker uit de elektrische auto', *NRC* 27 februari 2026.

²⁰ NOS, 'Ongeveer 45 datacenters gebruiken net zo veel stroom als 1,9 miljoen woningen', 15 december 2025, te raadplegen via <https://nos.nl/artikel/2594650-ongeveer-45-datacenters-gebruiken-net-zo-veel-stroom-als-1-9-miljoen-woningen>

datum 17 maart 2026

ons kenmerk 179849

blad 4

Ook merken de leden van de SP-fractie op dat het probleem van netcongestie al lange tijd speelt. Zo organiseerde de Tweede Kamer al in 2019 een hoorzitting over netcongestie.²¹ Toch duurt het lang om dit probleem op te lossen. Volgens deze leden hebben overheden te lang gewacht om uitbreiding van de stroomnetten te financieren. Tegelijkertijd zien deze leden dat tekorten in bijvoorbeeld drinkwater de woningbouwopgave kunnen belemmeren.²² Welke lessen heeft u geleerd van de opkomst en aanpak van netcongestie, en hoe wilt u deze kennis gebruiken om soortgelijke tekorten van bijvoorbeeld drinkwater en stikstofruimte te voorkomen en aan te pakken?

De leden van de vaste commissie voor Economische Zaken / Klimaat en Groene Groei zien uw reactie met belangstelling tegemoet en ontvangen deze graag uiterlijk binnen vier weken.

Hoogachtend,

S.M. Kluit

Voorzitter van de vaste commissie voor Economische Zaken / Klimaat en Groene Groei

²¹ J. Tiekstra, 'Géén slingers: onze netcongestie bestaat nu vijf jaar', *Binnenlands Bestuur* 8 november 2024, te raadplegen via <https://www.binnenlandsbestuur.nl/ruimte-en-milieu/energietransitie/geen-slingers-onze-netcongestie-bestaat-nu-vijf-jaar>

²² 'Tekort aan drinkwater dreigt, beloofde voorraden komen niet van de grond', *Trouw* 2 juli 2025, te raadplegen via [Tekort aan drinkwater dreigt, beloofde voorraden komen niet van de grond | Trouw](#)